

vende Opmærksomheden; ikke blot paa den sædvanlige Dampskibsart, men endogsaa paa Seilskibene, altsaa der, hvor man altid har ladet Enhver bevæge sig saa frit som muligt, der søger man nu ved Examina for Styrmand og Capitainer at skaffe duelige og bekjendte Folk, saa troer jeg, at vi ikke bør lade dette gaae upaaagtet hen, men søge, saavidt muligt, at ordne navnlig Dampvæsenet her. Jeg skal desuden tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, naar her hidtil ikke er skeet noget Uheld, saa er det kun at ansee for et Held, saa er det ikke, fordi at det ikke kunde være skeet, og vilde sandsynligt være skeet, naar vi havde befattet os i nogen større Grad med Dampmaskiner og Dampskjeder end hidtil; men vi have jo, som bekjendt, ikke drevet denne Industri i ret mange Aar, og vi ere saaledes slumpede til at gaae fri for Uheld; det kunne vi imidlertid ikke stedse vente. Det er ikke mere end 3 eller 4 Aar siden, da skeete det i Sachsen i Løbet af eet Aar, at 2 Dampskjeder sprang og anrettebe betydelig Skade; begge Dampskjederne vare byggede i samme Fabrik, og vare af ganske eens Construction. Efter den stedfundne Besigtigelse, som siden foretoges, viste det sig, at det kunde været undgaaet, naar der itide havde været de fornødne Sagkyndige tilstede; men netop dette sidste Exempel, som jeg anførte, viser ogsaa, at der ikke ret godt lader sig opstille noget bestemt Regulativ og navnlig var det der Tilfældet, at disse Kjedler, eftersom de findes beskrevne, vare saaledes konstruerede, at de sandsynlig vilde have udholdt den Prøve, som det her foreliggende Regulativ foreskriver, men det viste sig, at de ikke kunde holde Stand, da de i kort Tid havde været udsatte for Jdens Paa-virkning; dette mener jeg viser, at vi ikke kunne have noget bestemt Regulativ, men at vi for en stor Deel maae stole paa de Synsmænd eller Commissioner, som faae at vaage over disse Sager; følgerig troer jeg, at vor Opmærksomhed især maa være rettet paa at faae Commissionen saa fornuftigt sammensat som

muligt; hvorvidt dette er skeet her, eller hvorvidt det kunde være ønskeligt at faae Forandringer heri, troer jeg ikke hører til paa dette Stadium af Sagen, men dette maa komme for ved det næste; imidlertid er jeg saaledes ikke enig med den sidste ærede Taler i, at der ikke bør skee Noget, jeg troer tværtimod at der er særdeles Anledning til, at der maa skee Noget.

Tsberning: Jeg har selv været ansat i betydelige Etablissementer i et af de Lande, hvor man tidligt og med meest Nidskærhed og Iver har forsøgt paa, ved saadanne forebyggende Midler, at træde imellem Industrien og Faren, og jeg kan blot sige Saameget, at vi vare Alle fuldt overbeviste om, at alle de Foranstaltninger, der vare blevne tagne, ikke havde det Allermindste at betyde. Naar det ærede Medlem siger, at de Kjedler, der sprang i Sachsen, vilde man forud ikke have kunnet forkaste, at dem havde man maattet antage (Lunde: Nei!), men at de ved Jdens Paa-virkning vare blevne svagere, og at det skal kunne forebygges ved Hjælp af disse Tilsynsmænd, som skulle undersøge Kjedlerne, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at deri forekommer det mig ligger netop et Bevis for, at et fornuftigt Tilsyn kun kan findes hos vedkommende Fabrikanter eller Brugere selv, og aldeles ikke hos Synsmændene, thi ellers skulde der hver Dag komme Synsmænd; der er Ingen, som med Sikkerhed forud kan sige: Jden vil virke saaledes paa den Kjedel, at den om saa og saa lang Tid ikke mere maa have Lov at bruges.

Rettelser.

- Nr. 103 Sp. 1628 L. 18 f. o. „aldrig“ læs: „altid“.
 — — Sp. 1637 L. 14 f. n. „søge“ læs: „have“.
 — — Sp. 1638 L. 19 f. o. „Forlaget om“ læs: „Forlaget om at“.
 — 105 Sp. 1659 L. 11 f. n. „Den forgelige Betragtning, at det danske Bogvæsen“ læs: „af det danske Bogvæsen“.